

Община Аксаково	Весела Величкова, водещ финансов анализатор v.velichkova@bcra-bg.com
	Калина Димитрова, икономически анализатор k.dimitrova@bcra-bg.com
	Радостина Стаменова, икономическа анализатор stamenova@bcra-bg.com

Кредитен рейтинг на община Аксаково					
Дата на Рейтингов комитет:	14.12.2018	28.03.2019	20.02.2020	19.08.2020	18.02.2021
Дата на публикуване:	14.12.2018	29.03.2019	21.02.2020	21.08.2020	19.02.2021
Дългосрочен рейтинг:	BBB- под наблюдение	BBB-	BBB-	BBB-	BBB-
Перспектива:	-	Стабилна	Стабилна	Стабилна	Стабилна
Краткосрочен рейтинг:	A-3 под наблюдение	A-3	A-3	A-3	A-3
Дългосрочен рейтинг по национална скала:	A (BG) под наблюдение	A (BG)	A (BG)	A (BG)	A (BG)
Перспектива:	-	Стабилна	Стабилна	Стабилна	Стабилна
Краткосрочен рейтинг по национална скала	A-1 (BG) под наблюдение	A-1 (BG)	A-1 (BG)	A-1 (BG)	A-1 (BG)

*За пълната рейтингова история вижте края на документа;

Преди настоящата публикация кредитният рейтинг и перспективата към него бяха оповестени на оценявано лице, като след извършеното оповестяване не са извършвани корекции в кредитния рейтинг и рейтинговата перспектива; През последните 2 години БАКР не е предоставяла допълнителни услуги на рейтингованата единица или на свързана с нея трета страна.

„БАКР - Агенция за кредитен рейтинг“ (БАКР) е третата пълноправна рейтингова агенция в ЕС, регистрирана съгласно Регламент № 1060/2009 на Европейския Парламент и на Съвета на Европа. Присъдените от БАКР кредитни рейтинги важат в целия ЕС и са изцяло равнопоставени с тези на останалите признати от Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦПК) агенции, без териториални или други ограничения.

„БАКР – Агенция за кредитен рейтинг“ (БАКР) потвърждава следните кредитни рейтинги на община Аксаково:

Дългосрочен кредитен рейтинг **BBB-**
перспектива: **стабилна**
краткосрочен кредитен рейтинг **A-3**

Дългосрочен рейтинг по национална скала **A (BG)**
перспектива: **стабилна**
краткосрочен рейтинг по национална скала **A-1 (BG)**

Използвана е официално приетата от БАКР методология за присъждане на кредитен рейтинг на община. Публичната версия на методологията (включително дефиницията за неизпълнение) е достъпна на следния електронен адрес:

https://www.bcra-bg.com/files/Municipality_Methodology_2018_bg.pdf

Потребителите на рейтинга могат да намерят информация за значението на всяка рейтингова категория в публикуваната на сайта на БАКР Глобална скала:

https://www.bcra-bg.com/files/global_scale_bg.pdf

За изработването и присъждането на кредитния рейтинг е използвана информация от оценяваната община, Министерството на финансите, Националния статистически институт, Агенцията по заетостта, база данни на БАКР, консултанти и други източници на публична информация.

Бул. Евлоги и Христо Георгиеви 95, ет. 1
гр. София 1142

тел.:(+359-2) 987 6363
www.bcra-bg.com

Анализ на рейтинговите фактори

Възникването на пандемията от COVID-19 в световен мащаб превърна справянето с проблема в един от основните приоритети както в България, така и във всички нейни политически и икономически партньори. Заради безпрецедентната криза страната беше в извънредно положение от 13.03 до 13.05.2020г., а правителството предприе редица законодателни мерки за ограничаване на негативните икономическите последици. Впоследствие извънредното положение бе заменено от „извънредна епидемична обстановка“, наред с нови социално-икономически мерки.

Развитието на икономическите процеси в страната, включително в контекста на възникналата пандемия от COVID-19, се анализират детайлно от „БАКР - Агенция за кредитен рейтинг“ и са отразени в присъдения непоискан държавен рейтинг на Република България. Резюме от доклада за присъдения актуален рейтинг на Република България е достъпен на официалния сайт на БАКР: https://www.bcra-bg.com/files/rating_republic_of_bulgaria_oct_2020_bg.pdf

Пандемията и усилията за овладяването ѝ оказваха силно неблагоприятно въздействие върху икономическата активност в страната. Безпрецедентният шок нарушава положителната динамика на БВП в началото на годината, като реалният растеж се забавя до 1.8% на годишна база още през първото тримесечие, а пълният му ефект се разпростира в рамките на следващите тримесечия, през които е отчетен спад от 8.5% за второто и 4.2% за третото. Значителни понижения търпят вносът, износът и инвестициите. В съответствие с динамичната обстановка на трудовия пазар, показателите за ръста на доходите и потреблението на домакинствата в страната са колебливи. След като трендът на безработицата се обърна в посока нагоре при избухването на пандемията, през третото тримесечие на 2020г. броят на регистрираните безработни по данни на Агенцията по заетостта във възрастовата група 15-64г. е с 43% по-висок спрямо същия период на предходната година, като достига 246 хил. души. Забавяне се наблюдава в кредитирането, външния сектор, както и при инфлационните процеси. За България Европейската комисия прогнозира спад на БВП от 5.1% за 2020г.

България навлезе в настоящата криза със стабилна фискална позиция и акумулирани резерви. Към края на м. октомври, след като бюджетът на страната за 2020 г. беше актуализиран и правителството финансира фискални помощи към най-засегнатите от кризата сектори, консолидираният баланс на касова основа остана положителен, в размер на 0.5% от прогнозния БВП. Отчетено е минимално покачване при данъчните приходи (с 0.5% на годишна база), а при неданъчните приходи – спад от (11.3%), при нарастване на помощите и даренията с 22.6% през първите десет месеца на 2020г. Същевременно разходите нарастват с 1.1%. Прогнозното салдо по Консолидираната фискална програма (КФП) е дефицит в размер на 3.5 млрд. лв. или 3% от прогнозния БВП.

Дългът на сектор „Държавно управление“ се покачи до 24.7% от БВП към септември 2020г. поради нуждата от финансиране на фискалните мерки за преодоляване на кризата и спада на БВП. Това е значително по-ниско ниво на показателя спрямо максимално допустимата референтна стойност на Маастрихтския критерий за конвергенция от 60%. Съотношението на държавния дълг към БВП традиционно се оценява като положителен фактор в сравнителен план с ЕС, единствено Люксембург отчита по-нисък и към края на третото тримесечие на 2020г.

Актуалното състояние на банковия сектор остава стабилно. Капиталовите съотношения и ликвидността на банките са на високи равнища, подкрепяни от устойчивия ръст на депозитната база. Същевременно, в условията на несигурност през деветмесечието на 2020г. кредитирането на нефинансовия сектор се забавя, в по-висока степен при предприятията. На 10 юли 2020г. българският лев беше включен във валутния механизъм II (ERM II) . Паралелно с това беше обявено и решението на ЕЦБ за установяване на тясно сътрудничество с БНБ.

На този фон общините в България очаквано се сблъскват със сериозни финансови и организационни предизвикателства.

Антикризисното законодателство на правителството от края на март 2020г. не предвижда промяна в приложимите срокове за внасяне и деклариране на местните данъци и такси, но удължава до 30 юни 2020г. срока за ползване на 5% отстъпка при предплащане на годишния

Бул. Евлоги и Христо Георгиеви 95, ет. 1

гр. София 1142

тел.:(+359-2) 987 6363

www.bcra-bg.com

данък върху недвижимите имоти или превозните средства. На общините са отпуснати 20 млн.лв. за подпомагане на социалния патронаж, ползван от близо 43 хил. души преди кризата. На по-късен етап е решено таксиметровите шофьори да бъдат освободени от плащане на местни такси през 2020г., а липсите в общинските бюджети да бъдат покрити от държавата.

Министерският съвет одобрява също така трансфери по бюджетите на общините в размер на 24.6 млн.лв. за покриване увеличението на стандартите за делегираните от държавата дейности за училищното и детското здравеопазване, здравните кабинети и за увеличение на възнаграждението на заетите в социалната сфера. Средствата се осигуряват чрез реструктуриране на разходите и/или трансферите по централния бюджет за 2020г.

Въпреки сложната обстановка, към 09.2020г. на национално ниво е отчетен лек годишен ръст на покритието на разходите за местни дейности с приходи. В края на същия период средно за страната размерът на дълга като процент от планираните приходи, изравнителна субсидия и други трансфери за местни дейности е почти непроменен спрямо аналогичния период на предходната година. Следва да се има предвид, че от съществено значение е не толкова размерът на дълга, колкото дали погашенията по него са правилно планирани и бюджетно разчетени.

По отношение на инвестиционната активност на общините (дял на инвестиционните разходи в общите) на годишна база се наблюдава спад. Броят на общините с по-високо от средното за страната равнище на показателя е 127, с 10 повече спрямо съответния период на предходната година.

Делът на просрочените задължения по бюджета от годишния размер на разходите на национално равнище към 09.2020г. възлиза на 1.7%, което представлява слабо повишение на годишна база, като към 09.2019г. стойността на показателя е била 1.6%.

Към края на третото тримесечие на 2020г. размерът на просрочените задължения на общините е 139.7 млн.лв., което представлява лек спад от ~3% спрямо средата на годината, но ръст от ~12% на годишна база.

През 2020г. **община Аксаково** отчита положителен оперативен резултат в размер на

1 580 хил.лв., което представлява близо трикратен ръст спрямо предходната година. Повишението е обусловено предимно от ръста на текущите приходи. Резултатът от инвестиционна дейност е също положителен, в размер на 118 хил.лв. Комплексното влияние на двата показателя се изразява в положителен нетен паричен поток, възлизащ на 1 698 хил.лв.

Собствените приходи, генерирани от общината през 2020г., са в размер на 8 000 хил.лв., което представлява ръст от 18.1%. За повишението допринасят както данъчните, така и неданъчните приходи.

При данъчните постъпления е регистрирано осезаемо увеличение в размер на 15.6%. Основен принос имат данъкът върху недвижимите имоти (ръст 25.4%, 268 хил.лв.), както и данъкът върху превозните средства (5.8%, 62 хил.лв.). Двата данъка общо съставляват 71.1% и през двете последни години. Отчетеното повишение на приходите от данъка върху недвижимите имоти произтича от увеличението на размера на данъка за гр. Аксаково, гр. Игнатиево, с. Любен Каравелово и с. Кичево. Друг фактор са подобренията върху имотите, както и мобилизирането на общинската администрация за подобряване на събираемостта.

Структурата на неданъчните приходи е доминирана от приходите от такси, които формират 29.5% от собствените приходи на общината, и се характеризират с годишен ръст от 8.3%. Водещи, както и през предходните години, са постъпленията от такса битови отпадъци с дял 67.1% (61.3% за 2019г.), при които се наблюдава повишение от 18.6%.

Текущите разходи на общината през 2020г. бележат слаб спад от 3.0%. Издръжката, формираща преобладаващия дял от текущите разходи, се понижава с 4.6%, достигайки 4 842 хил.лв.

През 2020г. се запазва низходящата тенденция на разходите за обслужване на дълга. През периода нивото на показателя е най-ниско от 2017г. насам. За 2020г. съотношението по чл. 32, ал. 1 на ЗПФ¹ възлиза на 4.59%, което е

¹ Чл. 32. (1) „Годишният размер на плащанията по общинския дълг за всяка община във всяка отделна година не може да надвишава 15 на сто от средногодишния размер на собствените приходи и

Бул. Евлоги и Христо Георгиеви 95, ет. 1

гр. София 1142

тел.:(+359-2) 987 6363

www.bcra-bg.com

значително по-ниско от максималното изискуемо равнище от 15%.

Следва да се отбележи и че просрочените задължения на общината към края на 2020г. са в размер на 122 006 лв., което представлява спад от 64.8% на годишна база. Налице е и снижаване на отношението на просрочените задължения към сумата на собствените приходи и ОИС² до 1.4%, при 4.5% година по-рано.

През 2020г. община Аксаково реализира капиталови разходи в размер на 3 385 хил.лв., което равнище е с 52.4% по-ниско спрямо предходната година, когато са извършени инвестиции за 7 117 хил.лв. Следва да се има предвид обаче, че капиталовите разходи през 2019г. са най-високи поне от 2013г. насам.

Разпределението на разходите по функции показва, че не се наблюдават значими изменения в структурата им. Водещи се запазват средствата за благоустрояване (53.0%, 44.8% за 2019г.). Общината е заделила най-много ресурсе Разпределението на инвестициите по функцията е доминирана от разходите за изграждане, ремонт и поддръжка на уличната мрежа в размер на 694 хил.лв., което обаче представлява спад от 44.3% спрямо предходната година. Един от съществените инфраструктурни проекти, изпълнявани от общината към момента, се състои в рехабилитация на улици в гр. Аксаково по „Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г.” с общ бюджет 1 330 хил. лв.

Към настоящия момент кмет на община Аксаково се запазва инж. Атанас Стоилов (ПП ГЕРБ), като това е неговия шести мандат на поста.

Перспектива

Стабилната перспектива към рейтингите на община Аксаково отразява мнението на БАКР, че въпреки цялостното неблагоприятно финансово и икономическо развитие на страната, породено от развитието на пандемията COVID-19, община Аксаково ще

задържи положителните резултати, постигнати през 2020г. С оглед на тази перспектива БАКР счита, че и през следващия анализиран период общината ще запази относително стабилно представяне.

Положително влияние върху рейтинга на общината могат да окажат погасяване на просрочените задължения, разработване на мащабни инфраструктурни проекти, значителен ръст на собствените приходи.

Негативно върху рейтинга могат да се отразят нарастване на просрочените задължения, съществено повишение на дълговата тежест, трайно свиване на собствените приходи.

общата изравнителна субсидия за последните три години, изчислен на базата на данни от годишните отчети за изпълнението на бюджета на общината.

² *Обща изравнителна субсидия.*

Бул. Евлоги и Христо Георгиеви 95, ет. 1
гр. София 1142

тел.:(+359-2) 987 6363
www.bcra-bg.com

Таблица Община Аксаково - основни финансови показатели

(лева)	2020	2019	2018	2017	2016
Приходи за местни дейности, в т.ч.	11,803,952	9,465,530	11,371,731	10,168,709	7,262,670
Собствени приходи	7,989,846	6,768,050	6,180,492	5,710,568	4,646,839
- данъчни приходи	3,438,996	2,975,685	2,587,020	2,404,954	2,119,548
- неданъчни приходи	4,550,850	3,792,365	3,593,472	3,305,614	2,750,584
Субсидии и трансфери за местни дейности	3,814,106	2,697,480	5,191,239	4,456,141	2,615,831
Капиталови разходи с бюджетни средства	3,384,800	7,117,269	3,841,546	1,534,967	1,303,369
Оперативен резултат	1,580,171	401,176	738,421	236,302	1,972,387
Оперативен резултат преди лихви	1,618,022	428,838	765,989	276,685	2,038,072
Резултат от инвестиционна дейност	118,230	-4,981,690	1,078,330	2,577,859	-663,252
Дефицит/излишък за местни дейности	1,698,401	-4,580,514	1,816,751	2,814,161	1,309,135

Резюме на протокола от Рейтинговия комитет

На 18.02.2021г. се проведе заседание на Рейтингов комитет на „БАКР – АГЕНЦИЯ ЗА КРЕДИТЕН РЕЙТИНГ“ АД (БАКР), на което бе разгледан резултат от редовен преглед на кредитния рейтинг на община Аксаково. Членовете на Рейтинговия комитет обсъдиха редица рейтингови фактори, включени в **модела за оценка** и анализирани в **рейтинговия доклад**, съгласно **Методологията за присъждане на кредитен рейтинг на община**.

Беше обсъдено стабилното финансово представяне на общината през анализирания период (2020г.), който е белязан от COVID-19 пандемията. Беше коментирано, че въпреки нея общината е успяла да запази устойчивото си развитие. Беше отбелязано обаче, че то е обусловено в немалка степен от повишените данъчни приходи, произтичащи от своя страна в голяма степен от увеличените данъчни ставки за част от населените места в общината. Беше отчетено и че общината продължава да се характеризира със сравнително ниска дългова тежест.

Рейтингова история на община Аксаково				
Дата на Рейтингов комитет:	04.02.2015**	25.02.2016	16.03.2017	29.03.2018
Дата на публикуване:	06.02.2015**	26.02.2016	17.03.2017	30.03.2018
Дългосрочен рейтинг:	BB+	BBB-	BBB-	BBB-
Перспектива:	Стабилна	Стабилна	Стабилна	Стабилна
Краткосрочен рейтинг:	B	A-3	A-3	A-3
Дългосрочен рейтинг по национална скала:	A- (BG)	A (BG)	A (BG)	A (BG)
Перспектива:	Стабилна	Стабилна	Стабилна	Стабилна
Краткосрочен рейтинг по национална скала:	A-1 (BG)	A-1 (BG)	A-1 (BG)	A-1 (BG)

**Първоначален рейтинг